



Vyjádření spolku Spolu, z. s. k nemožnosti tzv. dobrovolného návratu k plnění školní docházky dětí s handicapem uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona, pokud jsou žáky škol tzv. speciálního školství

Dne 2. května 2020 zveřejnilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“, „ministerstvo“) Soubor hygienických pokynů pro školy a školská zařízení (dále jen „hygienické pokyny“)¹.

Těmito hygienickými pokyny MŠMT poskytlo školám a školským zařízením manuál pro realizaci krizového opatření vlády, kterým se zakazuje osobní přítomnost ve výuce od základních až po vysoké školy a zároveň stanoví výjimky z tohoto zákazu platných od 11. a 25. května 2020². Uvedené hygienické pokyny obsahují přehled platných povinností ve vztahu k zajištění výuky a praktické návody na jejich realizaci. Vládou stanovené povinnosti a výjimky však nemohou jakkoliv zužovat, ani rozšiřovat.

V případě základních škol se přitom rozhodnutí vlády vztahuje na všechny ZŠ, tedy i tzv. školy speciální. Právě u těchto škol však došlo ze strany MŠMT (nad rámec rozhodnutí vlády) k omezení možnosti dětí jít do školy. V pokynu MŠMT pro ZŠ se výslovně uvádí, že: *“ZŠ/třídy zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona pro žáky s tělesným postižením, mentálním postižením, souběžným postižením více vadami, poruchami autistického spektra či závažnými poruchami chování budou do 30. 6. 2020 uzavřeny. Tyto školy budou do tohoto data i nadále realizovat vzdělávání na dálku.”* Školní docházka je podle názoru ministerstva možná jen, pokud jde o školy pro děti s narušenou komunikační schopností, se závažnými vývojovými poruchami učení, zrakovým a sluchovým postižením.

Omezení uvedené v hygienickém pokynu MŠMT je tak v rozporu s rozhodnutím vlády a zároveň se školským zákonem:

- Školský zákon nezná kategorii škol zřízených podle § 16 odst. 9. Pouze uvádí možnost zřizovatele zřídit školu pro děti s vyjmenovanými druhy zdravotních handicapů. Všechny typy/druhy škol se zřizují zápisem do školského rejstříku podle § 141 a násl. školského zákona.
- Školský rejstřík současně neobsahuje údaj o tom, pro děti s jakým druhem zdravotního handicapu je, nebo má být konkrétní škola zřízena (viz § 144 školského zákona). Není proto možné formálně určit, která škola je zřízena pro děti s konkrétním druhem zdravotního handicapu.
- Informace o druhu handicapu jednotlivých škol (např. na webu školy) nejsou průkazné. Rozhodující je pouze informace uvedená ve školském rejstříku. Pokud se v něm informace neuvádí, pak ji nelze ani prokázat.

Důsledkem postupu MŠMT je tak nezdůvodněné rozlišování dětí podle druhu základní školy, jíž jsou žáky. Pro žáky tzv. speciálních škol přitom platí při posuzování jejich přítomnosti ve škole stejná pravidla, jako pro žáky běžných škol. Docházka tak může být limitována pouze omezenými možnostmi konkrétní školy, nebo posouzením míry rizika v případě, že dítě spadá to tzv. rizikové skupiny. Rodiče proto mohou, zcela v souladu s rozhodnutím vlády o výjimce ze zákazu přítomnosti ve škole, přihlásit k docházce do školy do konce školního roku také děti, které jsou žáky speciálního školství.

Vypracovala: Mgr. V. Doležilová (poradna@spoluskola.cz), Spolu, z. s.
Datum: 16. května 2020

¹ Viz <https://www.msmt.cz/soubor-hygienicky-pokynu-pro-ms-zs-a-ss>, (navštíveno dne 16.5.2020)

² Jde o usnesení vlády č. 491 ze dne 30. dubna 2020 o přijetí krizového opatření o zákazu školní docházky na základních, středních i vysokých školách, vzdělávacích a volnočasových aktivit ve školství, s účinností od 11. května 2020 (viz <https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RCIABPAABKYY>, navštíveno dne 16.5.2020).